

แบบรายงานการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

หน่วยงาน ศูนย์วิทยบริการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ-สกุล นางสาวรัชก ทองขาวขำ ตำแหน่ง บรรณารักษ์

กลุ่มบุคลากร สายวิชาการ สายสนับสนุนวิชาการ

๒. หลักสูตรหรือเรื่องที่เข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

TK Forum 2020 “Finland library and education in the age of disruption”

๓. วิทยากรในการฝึกอบรม

แอนนา คอ์ปี (Anna Korpi), ยาน่า เตอร์นี (Jaana Tyrni)

๔. สถาบันหรือหน่วยงานที่จัดสัมมนา

สถาบันอุทยานการเรียนรู้ ร่วมกับ สถานทูตฟินแลนด์

๕. ระยะเวลาที่เข้ารับการสัมมนา

วันอังคารที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563

๖. งบประมาณที่ใช้ในการฝึกอบรม

ไม่มีค่าใช้จ่าย

๗. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ว่าด้วยการพัฒนาห้องสมุดกักตบการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต จากประสบการณ์ประเทศฟินแลนด์

๘. สรุปเนื้อหาสาระของการฝึกอบรม

สรุปการฝึกอบรม เรื่อง TK Forum 2020 “Finland library and education in the age of disruption” มีดังนี้

“Library is part of the Finnish ideal of sivistys and democracy.” ซึ่งคำว่า ซีวิสตุส (sivistys) เป็นคำที่มีความหมายลึกซึ้ง เกินกว่าจะแปลด้วยคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพียงคำเดียว อาจมีความหมายว่า Respecting Learning, Thinking, Knowing, Education, Culture, Compassion, Open-mindedness นั่นคือ ห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งของความเชื่อและอุดมคติของชาวฟินแลนด์ในเรื่องของประชาธิปไตย ห้องสมุดจะเปิดให้บริการฟรีสำหรับทุกคน เพื่อส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการศึกษาและวัฒนธรรม เปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างเท่าเทียมกันและต่อเนื่องตลอดชีวิต ห้องสมุดให้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ (Reliable Information)

และเป็นผู้ปกป้องการพูดและแสดงออกอย่างเสรี (Freedom of Expression and Speech) สอดคล้องตามรัฐธรรมนูญของประเทศฟินแลนด์

ห้องสมุดกลางเฮลซิงกิ ‘โอดิ’ เปิดให้บริการมาครบหนึ่งปีเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2562 ประสบความสำเร็จเกินคาดจากยอดจำนวนผู้เข้าเยี่ยมชม รวมถึงได้รับรางวัลอีกมากมายจากหลายสถาบัน และเสียงสะท้อนเชิงบวกจากสาธารณชน และเนื่องในโอกาสครบรอบ 1 ปี ‘โอดิ’ จะเริ่มเปลี่ยนโปรแกรมกิจกรรม โครงการ และปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น

“เป้าหมายดั้งเดิมของเราคือการมีผู้เยี่ยมชมประมาณ 2.5 ล้านคนต่อปี แต่จากสถิติ 11 เดือนมีผู้เข้ามาเยี่ยมชมแล้วถึง 2,877,560 คน จึงคาดว่าจะมีผู้เข้าเยี่ยมชม ห้องสมุด ‘โอดิ’ และ 3 ล้านคนหรือมากกว่า” แอนนา มาเรีย โซอินวารา (Anna-Maria Soininvaara) ผู้อำนวยการ ‘โอดิ’ กล่าวไว้เมื่อสิ้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา “เพียงแค่นี้ยังไม่เต็มปี มีหนังสือถูกยืมออกมากกว่า 5 แสนรายการ และถ้ารวมยอดการยืมซ้ำ จำนวนการยืมหนังสือจะได้ทะลุเกิน 1 ล้านรายการ”

ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่พึงพอใจกับการบริการของห้องสมุด พวกเขาชื่นชมกับสถาปัตยกรรมอันสวยงาม การบริการที่หลากหลาย และตื่นตัวไปกับกิจกรรมที่สร้างความประหลาดใจในแต่ละวัน เสียงสะท้อนเชิงลบ ส่วนใหญ่คือเรื่องของห้องน้ำที่ไม่แยกชาย-หญิง (gender-neutral toilets) แผ่นซีดีมีให้บริการน้อย และเสียงดังรบกวนในบางเวลา

“เราคงไม่ปรับเรื่องของห้องน้ำรวมที่ไม่แยกชาย-หญิง เพราะนี่เป็นตัวอย่างของหลักการที่แสดงให้เห็น ถึงความตระหนักในคุณค่าของความเท่าเทียมกัน และมันยังทำให้เด็ก ๆ กับพ่อแม่ใช้ห้องน้ำได้สะดวกยิ่งขึ้นด้วย แต่เรื่องเสียงดังรบกวนนี้ออกจะเป็นเรื่องสุดวิสัย เนื่องจากมีผู้เข้ามาใช้งานวันละกว่าหมื่นคน ส่วนข้อบกพร่อง อื่นๆ ที่มีคนพูดถึงกันบ้างก็มักจะเกี่ยวกับความไม่สะดวกของตัวอาคาร และงานซ่อมแซมที่อยู่ในระหว่างการรับประกัน เช่น ประตูทางเข้าด้านทิศใต้ที่ค่อนข้างคับแคบ ซึ่งเรากำลังปรับปรุงและติดตั้งประตูใหม่ให้ กว้างขวางขึ้นเพื่อรองรับปริมาณผู้ใช้ได้ดียิ่งขึ้นก่อนสิ้นปี 2562”

ในวันฉลองวันเกิดหนึ่งขวบปี หน่วยงานเครือข่ายพันธมิตรของ ‘โอดิ’ เข้ามาร่วมกันจัดกิจกรรมตลอดทั้งวัน มีการอ่านบทกวีที่แต่งขึ้นเป็นพิเศษให้กับห้องสมุดแห่งนี้ โดย ‘ยุวกรวีแห่งปี’ มิโก โทไวเนน (Miiko Toiviainen) ที่บริเวณ “สวรรค์หนังสือ” บนชั้น 3 ของห้องสมุด มีการแจกเครื่องตีมีรอนของสวีเดนที่เรียกว่า glogg ให้กับผู้ร่วมงานหนึ่งพันคนแรก มีการแสดงดนตรี และเวิร์คช็อปสำหรับผู้ร่วมงานทุกเพศทุกวัย

‘โอดิ’ ได้รับรางวัลและเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลมากมายในช่วงปีแรกของการเปิดให้บริการ รางวัลสำคัญที่สุดคือรางวัลห้องสมุดประชาชนยอดเยี่ยมประจำปี 2019 จากสหพันธ์สมาคมห้องสมุดนานาชาติ หรือ IFLA ซึ่งประกาศผลในงานประชุมห้องสมุดโลกที่เมืองเอเธนส์ ประเทศกรีซ นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญที่ทำให้ เมืองเฮลซิงกิชนะเลิศการประกวดเมืองห้องสมุดแห่งปี 2019 ที่จัดโดยสมาคมองค์กรปกครองท้องถิ่นแห่ง ฟินแลนด์ อีกด้วย

“‘โอดิ’ กระตุ้นความสนใจในเรื่องห้องสมุดไปทั่วทั้งเมืองเฮลซิงกิเกินกว่าที่พวกเราจะคาดคิด มันมีส่วนให้ผู้คนเข้าไปใช้บริการห้องสมุดแห่งอื่นๆ ในเฮลซิงกิเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 1 นี่ถือเป็นเรื่องดีที่น่าประหลาดใจ เพราะเดิมนั้นเราคาดกันว่าจะมีจำนวนผู้ใช้ห้องสมุดลดลงเฉลี่ยร้อยละ 5” คาทรี วานติเนน (Katri Vanttinen)

ผู้อำนวยการด้านบริการห้องสมุดแห่งเมืองเฮลซิงกิ กล่าวและบอกว่า “ผู้คนพากันเดินกลับเข้ามา ใช้บริการห้องสมุดกันอีกครั้ง และแสดงให้เห็นว่าห้องสมุดชุมชนคือสิ่งสำคัญต่อชีวิตประจำวันของพวกเขา แนวโน้มเดียวกันนี้จะพบได้ในอีกหลายเมืองของฟินแลนด์”

ในปี 2020 ห้องสมุด ‘โอดิ’ จะริเริ่มกิจกรรมและเพิ่มบริการใหม่ๆ ที่หลากหลายยิ่งขึ้น เช่น การสร้าง ห้องสตูดิโอบนชั้นสอง การปรับปรุงส่วนงานบริการเวิร์คช็อปสำหรับชาวเมืองด้วยวิธีสร้างพันธมิตรความร่วมมือ กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น ห้องสมุดพยายามจะกระชับความร่วมมือระหว่างผู้จัดกิจกรรมให้ใกล้ชิดมากขึ้น และปล่อยให้ผู้จัดการมีอิสระมากขึ้นในการริเริ่มสร้างสรรค์งานที่น่าสนใจและแตกต่างไปจากเดิม นอกจากนี้จะทำให้ความสำคัญกับการสอบถามผู้ใช้บริการพร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะ ทิศม และความคิดเห็นต่างๆ มาวางแผนจัดกิจกรรมในปีถัดไป

ห้องสมุดในฟินแลนด์ไม่คิดค่าบริการ ซึ่งมาจากแนวคิดที่ว่าประชาชนควรสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ขั้นพื้นฐานได้อย่างเท่าเทียม ซึ่งงบประมาณสนับสนุนโดยรัฐและหน่วยงานท้องถิ่น ในประเทศฟินแลนด์มีห้องสมุดประชาชน 720 แห่ง ห้องสมุดเคลื่อนที่ 135 แห่งในเมืองที่มีประชากรหนาแน่นในเขตการปกครอง 295 เมือง โดยห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชนจะทำงานร่วมกันในการให้บริการหนังสือสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กๆ และนักเรียน การพัฒนาห้องสมุดสาธารณะเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาในประเทศฟินแลนด์ในฐานะกลุ่มประเทศนอร์ดิก

ในยุคนี้ห้องสมุดต้องปรับตัว นอกจากจะให้บริการยืมคืนหนังสือแล้วยังเป็นสถานที่ให้บริการต่างๆ เช่น จัดกิจกรรม คอนเสิร์ต เป็น workplace เป็น maker space ห้องสมุดทำหน้าที่กระตุ้น จุดประกาย ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการอ่าน การพัฒนาทักษะซึ่งเป็นที่ต้องการในตลาดปัจจุบัน การพัฒนาการศึกษาการเรียนรู้ไม่ได้เป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาแต่เพียงหน่วยงานเดียว แต่เป็นความร่วมมือกันของทุกคน ทุกหน่วยงานในการผลักดันและพัฒนาการศึกษา

ในยุคของชาวหลวง ชาวปลอม ห้องสมุดเป็นแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เชื่อถือได้ และทำให้ประชาชนมีความรู้เท่าทันสื่อและสื่อดิจิทัลช่วยให้ห้องสมุดสามารถให้บริการ ส่งต่อคอนเทนต์ต่างๆ ไปยังสมาชิกได้มากขึ้น ประชาชนสามารถใช้บริการห้องสมุดในฟินแลนด์ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย การทำบัตรห้องสมุดใช้เพียงบัตรประชาชนและที่อยู่ โดยสามารถยืมหนังสือ สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ได้ฟรี รวมถึงรับคำแนะนำจากบรรณารักษ์ ในยุคนี้ห้องสมุดเป็นมากกว่าแหล่งจัดเก็บข้อมูล มีการเปิดกว้างและสร้างสรรค์นวัตกรรมบริการที่เข้ากับยุคสมัย

ในปี 2016 มีการออกพรบ. ห้องสมุดสาธารณะ เพื่อส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้อย่างเท่าเทียม ส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่าน การเรียนรู้ตลอดชีวิต พรบ. ห้องสมุดสาธารณะ เปิดกว้างให้ห้องสมุดสาธารณะในฟินแลนด์ได้พัฒนา ปรับปรุง ห้องสมุด ให้เข้ากับยุคสมัยโดยไม่ได้จำกัดอยู่แค่เรื่องหนังสือที่เป็นรูปเล่ม ซึ่งทำให้ห้องสมุดสามารถออกนอกกรอบเดิมได้ และห้องสมุดพยายามสร้างความตื่นรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมและช่วยให้ทุกคนเข้าใจและตามทันความเปลี่ยนแปลง

๙. ปัญหาอุปสรรคในการอบรม

ไม่มี

๑๐. ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม

: - ต่อตนเอง ได้เรียนรู้แนวคิดในการจัดการศึกษา การให้บริการแหล่งเรียนรู้ และการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพจากประเทศฟินแลนด์

: - ต่อหน่วยงาน/มหาวิทยาลัย : นำแนวคิดที่ได้รับฟังมาต่อยอดพัฒนาการให้บริการและการดำเนินงานของห้องสมุดต่อไป

๑๑. เอกสารหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับจากสัมมนา

ไม่มี

๑๒. สำเนาประกาศนียบัตร/วุฒิบัตรฯ ที่ได้รับการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

ไม่มี

๑๓. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ อื่น ๆ

(ผู้รายงาน)
(นางสาวรัชนก ทองขาวขำ)

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น

.....
.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ)
(อาจารย์ ดร.กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์)
วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓